

Poznań, dnia 1 sierpnia 2023 r.

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Apel
o odbiór od miast niesprzedanego węgla

Szanowny Panie Premierze,

31 lipca 2023 r. upłynął ustawowy termin na sprzedaż końcową węgla przez gminy. Z informacji uzyskanych od miast członkowskich wynika, że w wielu z nich wciąż znajduje się co najmniej kilkaset ton tego paliwa. Ze względu na brak ustawowego upoważnienia do prowadzenia dalszej sprzedaży przez gminy, domagamy się odbioru węgla przez państwowych dystrybutorów oraz proporcjonalny zwrot uzyskanych od gmin środków.

Na podstawie otrzymywanych z miast sygnałów Biuro Związku przeprowadziło ankietę. Otrzymaliśmy odpowiedzi z 221 miast członkowskich. W 138 spośród nich znajduje się łącznie 10 614 ton niesprzedanego węgla (średnio po 77 ton na miasto), za który samorządy zapłaciły ok. 16 milionów złotych. 24 spośród tych miast ma ponad 100 ton węgla, z czego 8 – ponad 300 ton. Można założyć, że w skali całego kraju i wszystkich gmin paliwa pozostało co najmniej kilka razy więcej.

Zgodnie z art. 14a ust. 10 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2236), sprzedaż paliwa stałego na zasadach określonych w ustawie może odbywać się najpóźniej do dnia 31 lipca 2023 r. W związku z upływem ustawowego terminu, brak jest możliwości dalszego prowadzenia sprzedaży węgla przez gminy. Istnieje natomiast paląca potrzeba uzupełnienia gminnych budżetów na realizację zadań bieżących, w tym związanych z edukacją publiczną oraz spłatą samorządowego zadłużenia.

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o zobowiązanie państwowych dystrybutorów do odbioru od gmin zalegającego węgla oraz proporcjonalny zwrot środków otrzymanych z tytułu jego sprzedaży. Prowadzenie dalszej sprzedaży po cenach niższych od ceny zakupu doprowadzi do pogłębienia powstałej luki finansowej w gminnych budżetach oraz zaostrzenia się problemów z realizacją zadań publicznych. Należy spodziewać się, że tego rodzaju niegospodarność nie znajdzie również aprobaty mieszkańców, którzy przez kilka miesięcy wcześniej kupowali od gmin węgiel drożej niż będą go mogli nabyć teraz.

Brak rozwiązania ustawowego tej kwestii nie może zostać zastąpiony w drodze rozporządzenia zwalniającego z obowiązku ewidencji sprzedaży węgla na kasach fiskalnych, jak zasugerowano to na forum KWRiST. W ustawie brak jest upoważnienia do wydania rozporządzenia tej treści, z czego należy wnioskować, że termin prowadzenia sprzedaży końcowej może zostać przedłużony wyłącznie ustawą. Jeśli Rada Ministrów nie planuje przedkładać projektu ustawy przedłużającej termin sprzedaży, jedynym racjonalnym wyjściem jest odbiór przez przedsiębiorstwa państwowe paliwa, którego dystrybucją zajmują się na co dzień oraz zwrot gminom środków w celu przeznaczenia ich na najbardziej naglące potrzeby.

Deklarujemy gotowość do rozmów w tej kwestii oraz wsparcie w wypracowaniu najkorzystniejszego dla obu stron rozwiązania prawnego.

Prezes Związku